

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๔ - ๒๕/๒๕๕๑

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๔๕

เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๕๐

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้น

ในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคำร้อง ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายตามคำร้องที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า ชัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้หรือไม่ เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีหลักการ เช่นเดียวกับบทบัญญัติมาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงวินิจฉัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้

พิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓๘ - ๓๙/๒๕๔๓ ไว้แล้วว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑ ว่าด้วยบททั่วไป ที่กล่าวถึงสถานะความเป็นกฎหมาย สูงสุดของประเทศ ซึ่งมีผลต่อบทบัญญัติของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับใดๆ ว่า ถ้าบทบัญญัติของกฎหมาย

กฎ หรือข้อบังคับใด ๆ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ โดยบทบัญญัติมาตรา ๖ มิได้มีข้อความใดที่เป็นเรื่องรับรองสิทธิและเสรีภาพหรือให้อำนาจใด ๆ แก่บุคคลหรือองค์กร จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่า บทบัญญัติของกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ ได้ มาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติวางหลักประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะถูกจำกัดมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ กระทำได้เท่าที่จำเป็น และไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพ รวมทั้งวางหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยไว้ว่า ถ้ารัฐสภาจะตรากฎหมายมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพ จะกระทำมิได้ภายใต้หลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เท่านั้น ทั้งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และมาตรา ๔๑ เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน การจำกัดสิทธิและขอบเขตแห่งสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ เป็นบทบัญญัติที่วางหลักการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยมาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ว่า ก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดที่เจ้าพนักงานบังคับคดีเห็นว่าเป็นราคาที่สมควรขายได้ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี อาจคัดค้านว่าราคาดังกล่าวมีจำนวนต่ำเกินสมควร ในกรณีเช่นนี้ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเลื่อนการขายทอดตลาดทรัพย์สินไป เพื่อให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ไม่ว่าจะบุคคลที่คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าวต้องการมาเสนอซื้อในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป โดยให้ผู้เสนอราคาสูงสุดต้องผูกพันกับการเสนอราคาดังกล่าวเป็นระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่เสนอราคาระนั้น และในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในจำนวนไม่สูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน หรือไม่มีผู้ใดเสนอราคาเลย ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน แต่หากมีผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งนี้ในจำนวนสูงกว่าจำนวนที่ผู้เสนอราคาสูงสุดได้เสนอในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งก่อน ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเคาะไม้ขายให้แก่ผู้เสนอราคาสูงสุดในการขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น

พิจารณาประเด็นตามคำร้องของจำเลยแล้ว เห็นว่าคำร้องของจำเลยโต้แย้งในทำนองว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง เปิดโอกาสให้จำเลย มีสิทธิคัดค้านราคาในการขายทอดตลาดได้เพียงครั้งเดียวนั้น เห็นว่ามาตรา ๓๐๕ ทวิ ที่เจ้าพนักงานบังคับคดี ใช้บังคับแก่คดี ไม่มีข้อความส่วนใดบัญญัติถึงการให้สิทธิคัดค้านราคาได้เพียงครั้งเดียวดังที่จำเลยกล่าวอ้าง ในคำร้อง หากแต่บทบัญญัติของกฎหมายนี้ ได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงาน บังคับคดีให้มีประสิทธิภาพ ให้มีความคล่องตัว เพื่อให้การขายทอดตลาดเป็นไปด้วยความรวดเร็วและ เป็นธรรมกับทุกฝ่าย กฎหมายดังกล่าวจึงกำหนดว่า เมื่อปรากฏว่ามีผู้คัดค้านว่าราคาที่เจ้าพนักงานบังคับคดี จะเคาะไม้ขายมีจำนวนต่ำเกินสมควร ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเลื่อนการขายทอดตลาดทรัพย์สินไป เพื่อให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลที่คัดค้านหรือไม่ก็ตาม หาผู้ซื้อที่จะเสนอซื้อในราคาที่บุคคลดังกล่าวต้องการมาเสนอซื้อ ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินครั้งต่อไป ฯลฯ เห็นได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสีย ที่เกี่ยวข้องกับการขายทอดตลาดมีโอกาสดูแลรักษาสิทธิของตนในการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ตามรายการที่ประกาศขายถึงสองครั้ง โดยเฉพาะการขายครั้งแรกให้มีสิทธิคัดค้านราคาที่จะเคาะไม้ขาย ว่ามีราคาต่ำเกินสมควร ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีต้องเลื่อนการขายออกไปเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสีย ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสดูแลรักษาสิทธิของตนได้ ด้วยการหาผู้ซื้อที่จะเสนอราคาที่ต้องการในการขายทอดตลาด ที่เลื่อนไปอีกครั้งหนึ่ง รวมแล้วเป็นกรณีที่มีโอกาสดูแลรักษาสิทธิของตนได้ถึงสองครั้ง เป็นบทบัญญัติ ที่เหมาะสมและพอสมควรแก่การใช้สิทธิตามกฎหมายแล้ว และเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับการบังคับคดี ขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นการทั่วไปกับเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา และบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดี มิได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใด บุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง และไม่ได้กระทบกระเทือนขอบเขตแห่งสิทธิ หรือสาระสำคัญของสิทธิและ เสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้แต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

นายอุดมศักดิ์ นิตินมนตรี

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ